[illegible] 1856.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 25 November.

[illegible] courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente [illegible] de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
[illegible] per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
[illegible] van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekend makingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

[illegible] maandag avond 8 ure.

[illegible]
[illegible] RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Oproeping.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland,

verwittigt hen die ter benoeming als werkbaas bij de calamiteuse polders in deze provincie verlangen in aanmerking te komen, dat zij zich daartoe schriftelijk binnen veertien dagen na de dagteekening dezer, bij hem behooren aan te melden, met overlegging van hun geboorte-extract, ten blijke dat zij niet jonger dan 23 jaren en niet ouder dan 40 jaren zijn, alsmede van het bewijs dat zij Nederlander zijn.

Aan hen die deze vereischten bezitten, zal vervolgens tijd en plaats worden opgegeven voor een vergelijkend onderzoek hunner geschiktheid.

Dat onderzoek zal inzonderheid loopen over schrijven en rekenen, over de geschiktheid tot het zelf verrigten der verschillende soorten van dijkwerk, over de kennis van dijksmaterialen en over die der inrigting en werking van zeesluizen.

Middelburg, den 22 november 1856.

De commissaris des konings voornoemd,
VAN TETS.

[illegible]

De burgemeester en wethouders van Vlissingen, opmerkzaam [illegible] door de gezondheids-commissie, op het aanwezige koper in het [illegible] vergulдsel van het St. Nicolaas, vermeenen de ingezetenen [illegible] te moeten bekend maken en te waarschuwen tegen [illegible] in groote hoeveelheid [illegible].

Vlissingen, den 14 november 1856.

De burgemeester en wethouders voornoemd,
J. W. CALLENFELS.
De secretaris,
MABILOT.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 24 november.

Op woensdag aanstaande, des namiddags ten 1 ure, zal alhier eene openbare zitting van den gemeenteraad gehouden worden, ter behandeling der onderstaande zaken:

Missive gedeputeerde staten verdaging verordeningen belastingen; idem geneeskundige school voorstel verordening; rekwest de heeren den Bouwmeester c. s. om vrijdom belasting steenkolen; bij resumtie beraadslaging gezondheidscommissie; idem verordening brandweer.

Bij de verkiezing van leden voor de kamer van koophandel en fabrieken alhier, zijn ingekomen 34 geldige biljetten. Tot leden zijn benoemd, de heeren J. C. le Nobel met 28, D. Dronkers met 20 en mr. W. C. Borsius met 18 stemmen; terwijl er eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren mr. G. N. de Stoppelaar, die 14 en J. J. de Kanter die 9 stemmen hebben verkregen; en voor de vacature ontstaan door het overlijden van den heer S. Luteyn moet er almede eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren J. C. Luteyn die 14 en J. Luteyn die 7 stemmen op zich vereenigden.

Wij vernemen dat de opbouw van de stoomrijstpellerij alhier, door den heer A. de Landmeter is aangenomen voor ƒ 7236.

Op vrijdag ll. is op het strand onder de gemeente Oostkapelle gevonden een flesch, waarin een stuk papier waarop geschreven staat: » ce 30 octobre 1856, cette bouteille fut jettée par nous, Charles Neno et Eugène Pepin, passagers à bord de la Gazelle."

Bij beschikking van den 19 dezer is de vergunning ingetrokken, die den 2 mei jl. aan den heer H. A. van IJsselsteijn, [illegible] te Zierikzee, tot wederopzegging werd verleend voor eenen stoombootdienst van Zierikzee op Rotterdam heen en terug en tusschenplaatsen en veren, tot vervoer van reizigers, goederen en vee.

De regering heeft thans doen bekend maken de lijsten der openbare godsdienstoefeningen, welke door de betrokken provinciale [illegible] voor [illegible] onschadelijk worden gehouden. Wat het eerste betreft, bevat deze de plaatsen in de prov. Noord-holland, Zeeland, Limburg, Gelderland en Noord-brabant, waar de processiën, bedevaarten of begrafenisplegtigheden alzoo worden toegelaten, bij de daarin bepaalde gelegenheden, als:

Voor Zeeland: begrafenis-plegtigheden te Eede, Heinkenszand, 'sHeerenhoek, Hoedekenskerke, Oud-Vosmeer, Zuiddorpe, Koewacht, Westdorpe, Overslagh, Ossenisse, Hontenisse, (gehuchten Groendijk en Lamswaarde), Stoppeldijk, Hengstdijk, Boschkapelle, Graauw en Langendam en St. Jansteen en Clinge.

Men verneemt, dat door een aanzienlijk getal eigenaren van windkoornmolens uit onderscheidene provincien des lands een adres is opgezonden aan de tweede kamer der staten-generaal, inhoudende bezwaren tegen den aanslag der grondbelasting.

Wij kunnen nu met genoegen vermelden, dat de commissie voor de oprigting te Rotterdam van een nationaal gedenkteeken ter eere van Tollens, bestaat uit de heeren J. F. Hofmann, mr. Aart Veder, A. van Rijckevorsel Hz., mr. Bogaers, Edwd. L. Jacobson, mr. W. S. van Reesema, en C. G. Schutze van Houten-aldaar; mr. C. H. B. Boot, prof. J. Bosscha, mr. J. van Lennep en prof. M. des Amorie van der Hoeven, te Amsterdam; dr. R. C. Bakhuizen van den Brink, mr. D. H. Levyssohn Norman, P. J. Landry en S. J. van den Bergh, te 's Gravenhage.

Eerlang zal die commissie eene uitnoodiging tot de natie rigten en de gelegenheid tot inschrijving opstellen. Is er uit den aard der zaak reeds niet te twijfelen aan eene algemeene deelneming, een gemeenschappelijk zamenwerken tot zulk een schoon doel, van de hoofdstad en de residentie met de geboortestad van den ontslapen dichter, is een der verblijdendste en gunstigste voorteekenen van eenen goeden uitslag.

De Nieuwe rotterdamsche courant meldt dat de regering van het groothertogdom Luxemburg jl. vrijdag de buitengewone zitting der kamer plotseling gesloten heeft, voor dat deze tot de stemming over het budget was overgegaan.

Jhr. mr. W. G. van de Poll jr., voormalig secretaris van legatie van Z. M. den koning der Nederlanden bij het belgische hof, is door den koning der Belgen benoemd tot officier der Leopolds orde.

Benoemingen en besluiten.

Bij Zr. Ms. besluit van den 20 dezer is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw mr. H. J. Möckel, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Limburg.

— Bij besluit van de zelfde dagteekening heeft Z. M. goedgevonden tot beheerder van den Verschen polder in de provincie Zeeland te benoemen de heer J. C. Hennequin.

— Bij koninklijk besluit van den 30 oct. is, op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den met verlof hier te lande aanwezigen kapitein der infanterie van het indische leger C. van Houten een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

— Bij koninklijk besluit van den 12 dezer is benoemd tot 2den luiten. bij de bezetting ter kuste van Guinea de adjudant-onderofficier bij die bezetting J. W. Scheffelaar.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 18 dezer, is aan jhr. mr. D. R. Gevers Deijnoot, kantonregter te Rotterdam, en secretaris der Hollandsche maatschappij van landbouw, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der keizerlijke orde van het Legioen van Eer, hem door Z. M. den keizer der Franschen geschonken.

— Z. M. heeft bij besluit van den 19 dezer, goedgevonden in te willigen het verzoek van den kapit. A. E. Mansfeldt, hoogstdeszelfs adjud., om toestemming tot het aannemen en dragen van de versierselen van ridder der orde van het Zwaard, hem door Z. M. den koning van Zweden en Noorwegen geschonken.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 19 dezer, is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Zierikzee, mr. J. de Clercq van Weel, advocaat te Ooltgensplaat.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 15 october jl., is de heer mr. H. C. du Bois, tot dusverre minister-resident bij de Vereenigde staten van Amerika, in die zelfde hoedanigheid overgeplaatst bij het hof van Denemarken; de heer mr. T. M. Roest van Limburg, tot dusverre zaakgelagtigde te Lissabon, bevorderd tot minister-resident bij de Vereenigde staten van Amerika; de heer J. P. baron van Aerssen Beijeren van Voshol, raad van legatie bij Zr. Ms. gezantschap te Parijs, benoemd tot minister-resident bij het hof van Portugal; en de heer jhr. mr. W. G. van de Poll jr., secretaris bij Zr. Ms. gezantschap te Brussel, in die zelfde hoedanigheid overgeplaatst bij hoogstdeszelfs gezantschap te Parijs.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 5 dezer is de heer A. H. Waterman erkend als consul der Vereenigde staten van Amerika op Curaçao.

— Z. M. heeft tot ridder der Eikenkroon benoemd dr. Verver, leeraar der schei- en natuurkunde aan het atheneum te Maastricht.

Kerk- en schoolnieuws.

Men schrijft ons uit 's Hage van 22 dezer:

× De inwijding van het door Z. M. den koning aan deze gemeente ten geschenke gegeven kerkgebouw, dat uit dien hoofde den naam van Willemskerk draagt, zal plaats hebben op 14 december aanstaande. Ds. Oordt zal te dier gelegenheid het woord voeren. In gemeld gebouw zal aanstaanden donderdag het examen plaats hebben voor de betrekking van voorlezer in de kerk, waartoe zich bereids 13 sollicitanten hebben aangemeld.

— § Door den kerkeraad der hervormde gemeente te 's Heer-Abtskerke is, in plaats van ds. Giltay, die bedankt had, beroepen ds. W. Kleuver, predikant te Kothen.

— § Te Wemeldinge is voor de derde maal beroep uitgebragt op ds. C. D. L. Bähler, te Op- en Nederandel.

Marine en leger.

Aan boord van Zr. Ms. korvet Prinses Amelia, kommandant kapitein luit. ter zee W. H. A. Wesselink, liggende te Vlissingen, is geplaatst de officier van gezondheid 3de klasse, W. Littel.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.
November 1856.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°	Thermometer C.	Betrekkelijke Vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.		Aanmerkingen.
16	Z. t. O.	2	767.6	9.8	0.86	6.18	0.6	2.5	+5.5	bijna helder.
17	Zw. t. Z.	3	769.3	10.0	0.94	6.61	0.2	3.2	» 3.8	betrokken.
18	Z. Zw.	2	765.6	10.5	0.91	6.76	0.1	3.5	» 3.5	betrokken.
19	West.	2	764.8	11.0	0.89	7.10	0.4	3.0	» 4.5	betrokken.
20	West.	2	760.6	10.5	0.96	8.51	1.2	6.0	» 3.5	dikke lucht. *
21	ZOost.	2	768.4	10.0	0.92	7.22	1.0	4.8	» 5.7	dik betrokken. †
22	Zw. t. W.	2	768.1	10.8	0.92	8.12	0.2	4.5	» 5.0	dik betrokken. §

* 's nachts buijig uit het noorden, kracht 6, met regen.
† In den voormidd. een mistbank opzettende uit 't zuiden.
§ In den morgen koud, dikke lucht met weinig regen.

Staten-generaal.

Tweede kamer. — Zitting van 20 november.

In deze zitting is aan de orde de interpellatie van den heer Meeusen, omtrent de maatregelen, die van regeringswege genomen zijn, of kunnen genomen zijn, ter uitvoering van art. 167 der grondwet, omtrent de godsdienstoefening buiten gebouwen en beslotene plaatsen.

Na eene ontwikkeling van den geest en de bedoeling van gemeld grondwets-artikel en in verband daarmede van de wet op de kerkgenootschappen, heeft de heer Meeusen eenige feiten bijgebragt, waaruit van belemmering van het houden van openbare godsdienstoefeningen in plaatsen, waar men daartoe, vol-

gens de 2de alinea van art. 167, geregtigd zou zijn, is gebleken. Die plaatsen zijn Ossendrecht, Uhlenkoten en Baarle-Nassau. Hij heeft derhalve gevraagd: 1. of de handelingen, die ten deze in Noordbrabant hebben plaats gehad, zijn geschied ten gevolge van bevelen van de regering, en zoo ja, 2. of de regering voor het vervolg zal voortgaan met het feitelijk beletten van openbare godsdienstoefeningen als door hem zijn aangeduid, dan wel of, in geval de regering vermeent, dat de godsdienstoefening onwettig is, zij de beslissing daaromtrent zal overlaten aan de regterlijke magt.

De minister van justitie heeft in het breede den spreker beantwoord en hoofdzakelijk doen uitkomen, dat de regering verre van eenige godsdienstige vervolging tegen wien ook te bedoelen, evenwel geroepen is de bestaande wet toe te passen. Zijne exc. omschreef vervolgens de verschillende categorien van verboden godsdienstoefeningen en gaf als beginsel der regering te kennen, dat volgens den geest en de bedoeling der wet zelve, de beoordeeling daarvan is overgelaten aan het openbaar ministerie, hetwelk alleen bevoegd is een onderzoek in te stellen nopens het regt tot het houden van openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen, daar waar dit, krachtens de 2de alinea van art. 167, volgens wetten en reglementen, zonder interruptie heeft plaats gehad. Tot rigtsnoer strekt een koninklijk besluit van 1822. Uit het onderzoek, dat nu door den procureur-generaal in Noordbrabant, op zijn verlangen, is ingesteld, blijkt, dat in de drie genoemde plaatsen het regt niet bestond tot het houden van processien, als zijnde eerst gehouden na het besluit van 1822. Zijne exc. legt voorts eenige staten over, die de slotsommen behelzen van het door den procureur-generaal in Noordbrabant ingesteld onderzoek. Zijne exc. geeft met aandrang als het gevoelen der regering te kennen, dat de policie wel uitsluitend verpligt is, overtredingen te constateren bij processen-verbaal, maar ook bevoegd is, die overtredingen te voorkomen uit den aard en volgens de roeping der policiemagt. Het spreekt van zelf, dat daarbij met behoedzaamheid en gematigdheid moet worden te werk gegaan, vooral waar het blijken mogt, dat godsdienstoefeningen te goeder trouw zijn gehouden en zonder opzet om de wet te overtreden, en zoo zijn dan ook in den laatsten tijd voorschriften van hem uitgegaan. Mogten de belanghebbenden redenen vinden om zich te beklagen over het tegengaan van hetgeen zij vermeenen hun regtens te zijn vergund, dan kunnen zij zich daaromtrent tot de regering wenden, die gaarne met de meeste onpartijdigheid hunne beweerde regten zal onderzoeken. 's Ministers ambtgenoot voor de zaken der roomsch-katholieke eeredienst heeft zich bereid verklaard, hem daarin alle noodige ondersteuning te verleenen.

De minister voor de roomsch-katholieke eeredienst heeft die verklaring bevestigd en gezegd, dat bij zijn departement over de *zaak licht te verkrijgen is, dat niet is te versmaden.* Hij hoopte en vertrouwde, dat door de gemeenschappelijke pogingen van de beide ministers, er een einde aan de ontstane moeijelijkheden komen zou en dat het daardoor mogelijk zou worden, dat het niet meer noodig zijn zou, om in het vervolg over dergelijke zaken in deze vergadering het woord te voeren.

De heer van Lynden, die met het beginsel van de regering instemt, heeft de opmerking gemaakt, dat in de laatste jaren zich meer en meer in sommige localiteiten de zucht heeft geopenbaard tot uitbreiding van de bevoegdheid bij de 2de alinea van art. 167 gegeven.

De heeren Meeusen, van Nispen en Storm, zijn bij herhaling opgekomen tegen het geopenbaarde beginsel van de regering. Door de toepassing van zulk een beginsel, wierd toch in ieder gegeven geval de kennisneming eener zaak aan het oordeel en de beslissing van de regterlijke magt onttrokken en zou dus het genot, bij de 2de alinea van art. 167 toegekend, tot niets worden teruggebragt.

Ook de minister van justitie heeft nog bij herhaling het woord gevoerd en is op het beginsel blijven staan, dat het de dure pligt der policie is, om de overtreding der wet te voorkomen en derhalve vervolgingen te vermijden.

Op voorstel van den heer van Lynden is besloten, de staten door den minister van justitie overgelegd, te doen drukken en ronddeelen.

Die staten behelzen, zoo als boven blijkt, de resultaten van het gehouden onderzoek, omtrent de plaatsen waar het al dan niet geoorloofd is, openbare godsdienstoefening te houden.

Na dat verschillende sprekers (de heeren Meeussen, van Nispen, van Lynden en Storm) nog bij herhaling het woord gevoerd hadden en de minister van justitie ze had beantwoord, is de interpellatie daarmede afgeloopen.

Daarna is aan de orde de interpellatie van den heer Hoynck van Papendrecht, omtrent de uitvoering, welke de minister van justitie meent te moeten geven aan de bekende circulaire van den voormaligen minister van justitie, van den 20 februarij ll., omtrent de geheimhouding van aanbevelingslijsten bij regterlijke vacaturen.

De heer Hoynck van Papendrecht houdt een uitvoerige rede waarin spreker zegt, dat, toen hij aan de kamer verlof heeft gevraagd tot het doen van deze interpellatie, hij gewaagd heeft van persoonlijke ervaring. Hij vertrouwt dat de kamer overtuigd zal zijn, dat het zijne bedoeling niet kan geweest zijn door deze vergunning de gelegenheid te zoeken, om het collegie, waartoe hij behoort, of zichzelven, tot een punt van beraadslaging bij de kamer te doen zijn. Hij had veeleer het algemeen belang op het oog. Hij is van oordeel en vele leden der regterlijke magt met hem, dat aan den minister de bevoegdheid niet mag toegekend worden om bij circulaire niet alleen aan de regterlijke magt bevelen te geven maar zelfs geene verzoeken te rigten. Volgens die meening is de minister daartoe niet bevoegd, omdat daardoor inbreuk wordt gemaakt op het beginsel van de onafhankelijkheid der regterlijke magt, waarin de hoogste waarborg voor onpartijdig regt gelegen is.

Nu evenwel de ondervinding geleerd heeft, dat de vorige minister van justitie van eene andere meening was en hij verzoeken aan de regterlijke magt gerigt heeft; nu gebleken is, dat het tegenwoordig hoofd van het ministerie door verschillende middelen de uitvoering dier circulaire tracht te handhaven, nu *acht spreker het tijdstip daar, om de vraag hier ter sprake te* brengen, en nu acht hij het van groot belang, de zienswijze van de regering en van den minister van justitie te vernemen, welke uitvoering hij aan de circulaire vermeent te moeten geven. Spreker wenscht hier geen persoonlijken strijd te voeren; alleen uit het oogpunt van het staatsbelang wenscht hij de zaak te beschouwen.

De regterlijke magt staat niet onder toezigt van den minister van justitie. Het bewijs daarvan ligt voor de hand, als men zich voor den geest stelt, welke taak aan den minister van justitie en welke taak aan de regterlijke magt is opgedragen. De minister is belast met het administratief gezag. Die werkkring is geheel vreemd aan de regterlijke magt. Deze bestaat uit geene administratieve collegien.

Dit kan ook niet anders, omdat een administratief gezag veronderstelt controle en ondergeschiktheid aan eene hooge autoriteit, hetgeen in strijd is met het beginsel van onafhankelijkheid der regterlijke magt, welke de grondwet gewild heeft. De taak der regterlijke magt is uitsluitend die van regtspraak. De grondwet heeft met de meeste naauwgezetheid de onafhankelijkheid der regterlijke magt verzekerd. Ook de wet op de regterlijke organisatie, een uitvloeisel van de grondwet, heeft aan die onafhankelijkheid op de meest bepaalde wijze kracht gegeven. Slechts eene vlugtige inzage van de eerste artikelen dier wet, is voldoende, om het stelsel te staven, dat geen magt in den staat bevoegd is bevelen aan de regterlijke magt te geven. Bij artikelen 1 en 2 der wet op de regterlijke organisatie, wordt de bevoegdheid der verschillende regterlijke collegien bepaald, en bij art. 5 wordt bepaald gezegd, dat de ambtenaren bij het openbaar ministerie verpligt zijn de bevelen na te komen, welke hun in hunne ambtsbetrekking door de daartoe bevoegde magt van wege den koning, zullen worden gegeven.

Verder betoogt de spreker waarom de regering niet bevoegd is bevelen of verzoeken aan de regterlijke magt te geven. Gold het ten opzigte van verzoeken nog alleen de geregtshoven en de regtbanken, welke uit verschillende leden zamengesteld en levenslang benoemd zijn, het ware nog iets anders, maar het geldt ook de kantonregters, die op zich zelve staan en slechts voor vijf jaren zijn benoemd; welke nadeelige gevolgen zou het kunnen hebben, als de minister van justitie de bevoegdheid had aan dezen verzoeken te rigten? In welken moeijelijken tweestrijd zouden daardoor die regterlijke ambtenaren niet komen. Gesteld, de kantonregter is van oordeel dat de meening des ministers niet juist is en dat hij meent, dat zijn pligt gebiedt aan het gedane verzoek niet te voldoen.

Bij de grootste onpartijdigheid is en blijft de regter ook mensch, en als de minister tot hem verzoeken rigt, zal hij dat durven weigeren, daar hij weet dat de minister op zijne herbenoeming grooten invloed zal uitoefenen? Mag de minister hem *in dien moeijelijken tweestrijd brengen? Maar er is meer*, al zou men aannemen, dat de minister bevoegd is een verzoek aan de regterlijke magt te rigten, dan houdt dit op, wanneer het verzoek, ten gevolge van niet-opvolging, meer wordt dan een verzoek, en het karakter aanneemt van een bevel. Als een regterlijk ambtenaar ten gevolge van verschil van opvatting niet aan dat verzoek voldoet, en de minister vermeent eene waarschuwing te moeten geven, hetgeen een regterlijk ambtenaar, die gevoel van eigenwaarde heeft, zeker als eene groote straf moet beschouwen, en als de voorzitter meent daaraan niet te moeten voldoen, de minister alsdan andere hulpmiddelen te baat neemt, dan wordt daardoor aan de regterlijke magt eene zedelijke dwang opgelegd, en dan wordt het verzoek een bevel. — Spreker komt nu tot de bewuste circulaire. Zij is gerigt aan de provinciale geregtshoven en arrondissements-regtbanken, alsmede aan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij dezelve en strekt, om aan die collegien het verzoek te doen, om te willen toezien, dat de aanbevelingen of voordragten, ter voorziening in bestaande vacatures bij de regterlijke magt geheim worden gehouden. Spreker laat daar, of de bewoordingen der circulaire het moeten doen beschouwen, of het hier geldt een verzoek, of een bevel. Maar hij moet een oog slaan op de motiven van dat besluit.

Na hierover in nadere ontwikkeling te zijn getreden, wordt de spreker beantwoord door den minister van justitie, die de circulaire en de uitvoering daarvan verdedigt.

De heeren Dullert, van Akerlaken en Godefroi, hebben den minister wederlegd. Wegens het vergevorderde uur is de voortzetting dezer interpellatie op vrijdag bepaald.

Zitting van 21 november.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de interpellatie van den heer Hoynck van Papendrecht betrekkelijk de uitvoering, gegeven aan de circulaire van 20 februarij jl. van den minister van justitie, aangaande de voordragt tot het bekleeden van regterlijke bedieningen. Na dat de minister van justitie alsmede de heeren Hoynck van Papendrecht, van Reede van Oudtshoorn, van Eck en van Rappard, daarbij het woord gevoerd hadden, heeft de heer Groen van Prinsterer het voorstel gedaan om de behandeling van dit onderwerp te sluiten, met welke motie de vergadering zich zonder hoofdelijke stemming vereenigd heeft.

Daarna heeft de kamer aangenomen de navolgende wetsontwerpen:

1. dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1857;

2. dat tot wijziging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting van 1855;

3. dat tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de algemeene landsdrukkerij over 1857;

alle met algemeene stemmen; de beide eerste zonder beraadslaging, het derde na eene daarop door den heer van Eck gemaakte opmerking;

4. dat tot splitsing der gemeente Opsterland; waaromtrent eenige adressen waren ingekomen, waarop door de commissie voor de verzoekschriften verslag werd uitgebragt, waarna over deze voordragt het woord voerden de heeren Bieruma Oosting, Dirks, ter Bruggen Hugenholtz, Wybenga, Vegilin van Claerbergen en de minister van binnenlandsche zaken. Art. 1, de *scheiding van Opsterland in Oost- en West-Opsterland bepalende*, werd daarop met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

Tegen stemden de heeren van Lijnden, van Eck, Hoffman, Elout van Soeterwoude, Bieruma Oosting, Rochussen, de Kempenaer, Band, van Heiden Reinestein, Groen van Prinsterer, Slicher van Domburg, Sander, Schimmelpenninck van der Oije, de Limpens, van Reede van Oudtshoorn, Wintgens, Taets van Amerongen, van Rappard en Kien.

Na goedkeuring van de overige artikelen werd het wetsontwerp met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

De zelfde heeren die tegen art. 1 stemden, verklaarden zich ook tegen het wets-ontwerp.

5. dat tot splitsing van de gemeente de Zijpe en tot vereeniging van het gedeelte er van, bekend onder den naam van Hazepolder, met de gemeenten Schoorl en Petten. Nadat de commissie voor de verzoekschriften rapport gedaan had over de tegen dit ontwerp ingekomen adressen, hebben de heeren van Foreest en Rochussen het bestreden, en de minister van binnenlandsche zaken het verdedigd. Art. 1, de splitsing van de Zijpe bepalende, werd daarop in stemming gebragt en met 57 tegen 8 stemmen verworpen, waarna de minister van binnenlandsche zaken, als daartoe door den koning gemagtigd, het wets-ontwerp introk.

Voor art. 1 stemden de heeren ter Bruggen Hugenholtz, van Nispen van Sevenaer, Vegilin van Claerbergen, Dirks, Wybenga, van Hoëvell, van Eck en van Zuylen van Nyevelt.

6. dat tot opheffing van de gemeente de Mijl en tot vereeniging van een gedeelte daarvan met 's Gravendeel en van een ander met Dubbeldam en Wieldrecht. De commissie voor de verzoekschriften heeft ook over adressen, omtrent dit ontwerp ingekomen, verslag uitgebragt. De heeren Hoffman en Sander hebben de redenen opgegeven die hen noodzaken zouden zich tegen de voordragt te verklaren, waarna de minister van binnenlandsche zaken de gemaakte opmerkingen beantwoord heeft. Art. 1, de splitsing der gemeente de Mijl aangevende, werd daarop met 40 tegen 25 stemmen aangenomen, en de overige artikelen zonder hoofdelijke stemming. Van art. 6 stelde de heer Sander voor de 2de alinea, luidende: „De rentebetaling en aflossing van de schuld van Wieldrecht komen alleen ten laste der ingezetenen van deze afdeeling," weg te laten; welke wijziging met 53 tegen 12 stemmen verworpen werd.

Het wetsontwerp werd met 43 tegen 21 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren Stolte, van Lijnden, Dommer van Poldersveldt, van Deinse, Gevers Deynoot, Hoffman, Elout van Soeterwoude, Bieruma Oosting, Rochussen, de Kempenaer, van Heiden Reinestein, Groen v. Prinsterer, Slicher van Domburg, van der Linden, Sander, Schimmelpenninck van der Oije, van Foreest, van Reede van Oudtshoorn, van Rappard, Westerhoff en Kien.

7. dat tot wijziging [illegible] IV der staatsbegrooting voor 1855, dat zonder [illegible] met algemeene stemmen aangenomen werd.

8. dat tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1856, waarover eene korte woorden[illegible] tusschen den heer van [illegible] plaats had, waarna het met 55 tegen [illegible] werd.

Tegen hebben gestemd de heeren [illegible] Bosse, van Zuylen van Nyevelt en Luyben.

De vergadering zal op morgen de beraadslagingen over de begrootingswetten aanvangen.

Zitting van 22 november.

Voor den aanvang der beraadslagingen over de begrootingswetten wordt overgegaan tot het trekken der afdeelingen, waarna benoemd worden tot voorzitters: de heeren Schimmelpenninck van der Oye, van Rappard, Storm, Dullert en van Bosse; *ondervoorzitters: de heeren* Mackay, Rochussen, Meeussen, Heemskerk en van Zuylen van Nyevelt; leden der commissie voor de verzoekschriften: de heeren Hoekwater, van Wintershoven, Bieruma Oosting, Wybenga en van Foreest.

Alsnu worden de algemeene beraadslagingen geopend over de begrootingswetten voor 1857.

De heer Dommer van Poldersveldt wenscht, dat er, vóór dat er een besluit genomen worde, meer licht verspreid en meer opheldering gegeven worde omtrent eenige voorname punten, vooral omtrent een punt in het verslag der kamer behandeld. Spreker behoort ook tot diegenen, die verrast waren door de, in den jongsten zomer, voorgevallene politieke omstandigheden en die omtrent de gevolgen daarvan niet geheel gerust zijn, niet uit hoofde van de personen der ministers, maar wel omtrent de antecedenten van sommigen hunner. Spreker zal op dien grond meermalen sommige voordragten der regering moeten bestrijden, maar hij vreest dien strijd niet, omdat die van weerskanten met *loyale middelen zal gevoerd* worden, en ook omdat uit de wrijving van denkbeelden, licht en uitkomst voortvloeit.

De heer Zijlker deelt eenige opmerkingen mede nopens den toestand des rijks, zoo in 't algemeen als aangaande zijne afzonderlijke belangen. Spreker betoogt het nut van meer versnelde communicatiemiddelen, waaraan wij groote behoefte hebben. In dien toestand gelooft spreker niet, dat het stelsel langer houdbaar is, om alles aan particuliere krachten over te laten, en wil hij gaarne erkennen met zeer veel genoegen gezien te hebben, dat de regering zich heeft bereid verklaard tot ondersteuning; des gevorderd ook tot geldelijke ondersteuning, waar het haar blijken mogt, dat particuliere krachten te kort kwamen te schieten. Vervolgens behandelt de spreker de jongste ministeriele wijziging en waarschuwt tegen reactie.

De minister van binnenlandsche zaken kan niet gelooven dat de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten reeds gesloten zouden zijn na eene zoo korte discussie. Hij wenschte dat al de verschillende bedenkingen die men mogt hebben, vooraf werden medegedeeld, al ware het ook alleen om de discussien niet te rekken. Als hij dus thans het woord opvat, is het slechts om eenige bepaalde vragen te beantwoorden. In de eerste plaats beantwoordt de minister de vragen door den heer Dommer nopens het onderwijs gedaan, die daarbij herinnerd heeft aan 's ministers verzekeringen, bij de beraadslaging over het adres gegeven. Z. exc. neemt niets terug van hetgeen hij toen gezegd heeft; hij moet er echter bijvoegen, dat hij zich

[illegible] zeer ernstig heeft bezig gehouden en dat hij zelfs [illegible] noodig te kunnen indienen[illegible] hangt niet alleen [illegible] af; het ontwerp moet ook aan de beoordeeling van zijne [illegible]genooten en van den raad van state worden onderworpen. [illegible] kan de minister geen den minsten invloed uitoefenen. Dergelijke onderwerpen kunnen niet als een openbaar werk worden aangenomen[illegible] dus geen bepaald tijdstip voor de indiening opgeven, [illegible] hij zal al zijne krachten aanwenden, om het ontwerp op geschikten tijd te leveren.

De [illegible] Bruggen Hugenholtz zou het betreuren zoo deze beraadslagingen zonder verdere discussien zouden afloopen, § 1 van het verslag der kamer over hoofdstuk I en het antwoord daarop gegeven is van dien aard, dat daarover wel beraadslaagd mag worden. Hij wil gaarne verklaren, dat ook hij de overtuiging heeft, dat het vertrouwen tusschen de regering, de vertegenwoordiging en de natie onderling verbroken is, en toch is dat vertrouwen zoo hoogst noodig, om krachtig en nuttig werkzaam te zijn. Spreker vraagt of men aan de regering iets ongerijmds toedicht als de kamer hare ongerustheid over haar optreden kenbaar maakt[illegible] Spreker vraagt verder of de regering meent, dat door het benoemen van commissien, het geven van beloften of het uitvaardigen van circulaires, alle bezwaren verdwenen zijn? Kan daardoor aan het godsdienstig verlangen voldaan worden? Spreker meent neen. Hij heeft met leedwezen gezien het antwoord [illegible] § 1 van het verslag der kamer over hoofdstuk I, gegeven; hij hoopt, dat uit de discussien meerder licht nopens de inzigten der regering zal verspreid worden; spreker acht dit van belang, om tot eene goede oplossing te geraken.

De heer Dommer van Poldersveldt geeft zijn leedwezen te kennen, dat hij van den minister van binnenlandsche zaken geen meer voldoend antwoord heeft bekomen.

De minister van justitie kan ook zijne bevreemding niet verbergen dat tot nu toe aan de regering zoo weinig stof tot antwoorden is gegeven. De eenige vraag, die door den spreker uit Nijmegen werd gedaan, is door zijn ambtgenoot van binnenlandsche zaken beantwoord. Wat aangaat het tafereel van de laatste jaren, door den voorlaatsten spreker opgehangen, het kwam daarop neder[illegible] de optreding van dit ministerie als eene poging van de reactie moest worden beschouwd, om de grondwetsherziening van 1848 te vernietigen. Het komt den minister voor, dat, na de bepaalde verklaringen, die het tegenwoordige ministerie gegeven heeft, dat het niet in het minst in zijne bedoelingen ligt, het in 1848 tot stand gebragte aan te tasten, het [illegible] als onbillijk, als hard te beschouwen is, het [illegible] eene verdenking, waartoe geen [illegible] is. Voor die verdenking bestaat [illegible] noch in de verklaringen van [illegible] met een gevoel van opregtheid [illegible] verdenking in de memorie [illegible] zij het dus hier te [illegible] de gewijzigde [illegible] reactionnaire [illegible]ngen heeft. De minister [illegible] gezegd, dat de kwestie [illegible] redenen uitmaakte, die de aftreding [illegible] hebben veroorzaakt, maar dat was niet de eenige reden. Er waren meer redenen van verschillenden aard. En dit is zoo waar, dat hij meent te moeten vragen, of de leden der kamer toen zij vóór de verkiezingen uiteen gingen, niet zijn weggegaan met de bewustheid, dat het toenmalig ministerie niet lang meer mogelijk zou wezen.

De heer Groen van Prinsterer zegt dat, volgens hem, de hoofdgedachte van het nieuwe ministerie, naar zijn historischen oorsprong, moest zijn tegen de gemengde school, dat het moest zijn een ministerie in anti-revolutionairen geest; dat die illusie echter slechts korten tijd geduurd heeft, zoo dat hij tegenover in plaats van naast het ministerie zal moeten staan. In een zeer uitvoerig betoog bestrijdt de spreker de rigting van het tegenwoordig gouvernement. Het ministerie zegt dat het in hun mandaat ligt, om eene verzoenende politiek te volgen. Dit is een bewijs voor de zwakheid van het standpunt der regering. Had ooit iemand, vraagt spreker, bij de optreding van dit ministerie gedacht aan eene verzoenende politiek? Was de optreding niet de oorlogsverklaring tegen de meerderheid der kamer? Was daaraan niet het gezegde toe te schrijven, dat er eene [illegible] over het land ging? Spreker had op 5 julij de over[illegible] dat het ministerie terugdeinsde, voor de taak die het op zich had genomen.

[illegible] het tot zijn leedwezen: het kabinet heeft [illegible] de krachtdadige anti-revolutionaire partij, het is voor haar bondgenootschap bevreesd en zoekt liever andere bondgenooten. Het ministerie beschouwt sprekers partij [illegible] impopulaire partijen, vergeet, dat uit die partij het kabinet is voortgesproten. Men heeft wel eens gezegd, dat sprekers partij deel neemt aan den val van elk kabinet, maar dan moet er toch eenige kracht in die partij gelegen zijn. Spreker merkt op, dat geen ministerie staande kan blijven als het [illegible] staat tegenover de wenschen der anti-revolutionaire partij. Geene protestantsche rigting is tegen het vrijzinnig [illegible]ntaansch element bestand, als het tegen niemand anders dan tegen de anti-revolutionaire partij exclusief gerigt is[illegible] ministerie [illegible] dien weg volgt, dan zal het afdrijven [illegible] op den stroom van beginselen, die [illegible] belijden.

[illegible] nog de heer Forest het woord, die het anti-revolutionair stelsel ontwikkelt en verdedigt, waarna de zitting wordt gescheiden.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

[illegible] 20 november. Men is te voorbarig geweest met het [illegible] der tijding dat de heer Buchanan reeds tot president der Vereenigde staten verkozen zou zijn, want de dag der eigenlijke verkiezing is eerst den 2den december. Het berigt had dus moeten luiden, dat het kiescollegie, van hetwelk de verkiezing moet uitgaan, benoemd was en uit 296 stemmende leden bestaat, van welke 174 tot de partij van den heer Buchanan behooren, zoodat zijne verheffing zoo goed als zeker was.

Volgens een dagblad van New-York zal de heer Buchanan, als hij president wordt, Kansas als vrijen staat in de Unie opnemen, zouden de heeren Toucey uit Connecticut, Slidell uit Louisiana en Wise uit Virginia leden van het kabinet worden, en rekende het aanstaande bewind op eene meerderheid van ongeveer 30 stemmen in het huis der representanten en van 14 stemmen in den senaat.

— The times berigt dat de oplossing van het geschil wegens Neuchatel moeijelijkheden ontmoet. Het zelfde blad houdt in, dat er te Napels eene zamenzwering der lazzaroni is ontdekt, ten doel hebbende om de aldaar woonachtige Engelschen en Franschen, in geval van het uitbarsten van vijandelijkheden, te vermoorden, en dat de bijeenkomst van een tweede congres te Parijs waarschijnlijk is.

Spanje.

Naauwelijks heeft het gouvernement besloten den staat van *beleg op te heffen, of men ontvangt tijding van een republikeinsch* oproer in het zuiden des lands, hetwelk echter gelukkig bedwongen en vooreerst zonder gevolg gebleven schijnt te zijn. Te Madrid is, gelijk de telegraaf meldt, berigt uit Malaga ontvangen, dat het garnizoen aldaar den 12den dezer door eenen volkshoop aangevallen is onder den kreet: leve de republiek! maar dat het zich dapper verdedigd en den opstand bedwongen heeft. Daarbij waren zeven man van het garnizoen gekwetst, en aan de zijde der oproerlingen vijf gesneuveld, zoodat de strijd niet hevig schijnt geweest te zijn. Bij het afzenden der jongste berigten uit Malaga was de openbare orde aldaar hersteld.

Duitschland.

Weenen 19 november. Betreffende het nieuwe huwelijksverbond tusschen ons hof en het belgische verzekert men van eene geloofwaardige zijde, dat het een gevolg is van regtstreeksche *onderhandeling tusschen de beide vorsten en zonder mede*werking der diplomatie is tot stand gekomen. De aartshertog Ferdinand Max zal zich in den loop der aanstaande maand naar Brussel begeven, om het hof aldaar een bezoek te brengen en van daar tot den keizer naar Italie terug keeren. In de maand maart zal de aartshertog andermaal zijne bruid bezoeken en een tijd lang aan het belgische hof vertoeven. Het huwelijk zal *in mei of junij plaats grijpen.*

— De aanspraak door keizer Napoleon tot den russischen gezant, graaf von Kisseleff, onlangs gerigt, heeft alhier geen gunstigen indruk gemaakt. Men twijfelt nog zeer, of Frankrijk wel willens is de wenschen van Oostenrijk en Engeland in de oostersche aangelegenheden, te ondersteunen.

Frankrijk.

Parijs 19 november. Ter beurze werd heden gezegd, dat de regering voornemens is eene handelsbank op te rigten. De statuten van de inrigting zouden veel overeenkomst hebben met die der fransche bank, en zij zoude mede het regt hebben, even als deze laatste, banknoten uit te geven. Hare operatien zouden zich evenwel alleen tot den handel en de industrie bepalen.

— Le constitutionel berigt dat een beambte van de administratie van het fransche leger, die met eenige manschappen te Konstantinopel gebleven was *om de nog uitstaande rekeningen* te vereffenen, den 27sten october jl. met alle hem ondergeschikte personen naar Frankrijk scheep gegaan is. Dit blad voegt daarbij de opmerking, dat het turksche grondgebied alzoo juist op den door de bestaande verdragen bepaalden dag door de laatste militairen van het fransche leger ontruimd is.

— Berigten uit Konstantinopel kondigen de zamenstelling van het turksche ministerie aan. Het kabinet zal dus zijn zamengesteld: Reschid-pacha, voorzitter van den raad, de voormalige grootvizier Aali-pacha, minister van binnenlandsche zaken, Riza-pacha, minister van oorlog en Mustapha-pacha, minister zonder portefeuille.

Zeetijdingen.

Den 22 dezer is te Vlissingen ter reede gearriveerd de hollandsche bark *Westkapelle*, gezagvoerder Rooderkerk, van Londen naar Antwerpen bestemd.

Voor Neuzen bestemd de engelsche brik *William Packel*, gezagvoerder Hornsby, van Sunderland met steenkolen.

— Den 17 dezer van Vlissingen te Seaham gearriveerd de engelsche brik *Lovely Nelly*, gezagvoerder Taylor.

— Het amerikaansche driemastschip voor eenige dagen op den Banjaart gestrand, is gebleken te zijn de *Medomack*, gezagvoerder Livingston, van Rangoon naar Antwerpen bestemd zijnde geladen met rijst.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 24 november.

Meekrap werd minder geveild, doch best goed werd iets hooger gedaan, voor onberoofde besteedde men 27$\frac{1}{2}$ a 28$\frac{1}{2}$.

Graanmarkten.

Amsterdam 24 november.

Tarwe en gerst flaauw.

Raapolie op zes weken ƒ 55. Lijnolie op zes weken ƒ 47.

Koolzaad (dadelijk) 87 p. vl.

Rotterdam 24 november.

Haver 20, paardeboonen 10, en groote erwten 50 cents lager; gerst f 10 hooger; anders alles de zelfde prijzen.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 24 november.

Nederland.	Werkelijke schuld	2$\frac{1}{2}$	pct.	62$\frac{15}{16}$
	dito dito	3	〃	—
	dito dito	4	〃	—
	Handel maatschappij	4$\frac{1}{2}$	〃	135
Rusland.	Oblig. bij Hope & co.	5	〃	103$\frac{1}{8}$
	dito dito 1828/1829.	5	〃	102$\frac{3}{8}$
	Certific. dito 1840	4	〃	83$\frac{1}{4}$
	dito bij Stieglitz	4	〃	82$\frac{1}{8}$
	dito dito 1854	5	〃	92$\frac{1}{4}$
	Obl. bij Stieglitz (nieuwe)			94$\frac{3}{8}$
	Certific. van inschrijving	6	〃	—
Spanje.	Oblig. nieuwe stukken	1$\frac{1}{4}$	〃	23
	Binnenlandsch	3	〃	36$\frac{3}{4}$
Oostenrijk.	Oblig. metaliek	5	〃	73$\frac{7}{8}$
	dito	2$\frac{1}{2}$	〃	—
	dito nieuwe betaalbaar Amst.	5	〃	82$\frac{7}{8}$
Belgie.	Certific. bij Rothschild	2$\frac{1}{2}$	〃	—
Portugal.	Obligatien	3	〃	44
Oostenr.	Oblig. nationale	5	pct.	75
Mexico.	Oblig. 1853	3	pct.	20$\frac{1}{4}$
Venezuela.	Oblig.	4$\frac{1}{4}$	pct.	33$\frac{3}{4}$

Beurs van Londen, 22 nov. ten 12 ure. Consols 94$\frac{1}{8}$.
Beurs van Weenen, 21 nov. (Slotprijzen.) Metalliek 5 pct. 81$\frac{1}{4}$.
Beurs van Parijs, 22 nov. (Slotprijzen.) 4$\frac{1}{2}$ pct. compt —,— 3 pct. 68,05.

Opgave der op den 15 dezer in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheden ruwe suiker: Amsterdam 10,266,745, Rotterdam 5,742,687, Schiedam 825,093, Dordrecht 404,633, en Middelburg 643,150 pond.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in NOVEMBER—DECEMBER.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Dingsdag	25	's morg.	9,30	Woensdag	26	's morg.	7 ure.
Donderd.	27	〃	11 ure.	Vrijdag	28	〃	8,30
Vrijdag	28	〃	11,30	Zaturdag	29	〃	8,30
Zondag	30	〃	6	Dingsdag	2	〃	8,30
Woensdag	3	〃	6,30	Donderdag	4	〃	10,45
Vrijdag	5	〃	7	Zaturdag	6	〃	11,30
Zondag	7	〃	7	Dingsdag	9	〃	6

Van Vlissingen op Rotterdam.

WINTERDIENST.

Vastgestelde uren van vertrek.

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens 8 ure, na aankomst *der stoomboot van Breskens.*	des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, 's morg. 8$\frac{1}{2}$ ure, na aankomst *van den 1sten trein uit 's Hage.*

NB. De Omnibusdienst tusschen Middelburg en Vlissingen correspondeert met de Stoombootdienst.

De Wagendienst van Goes op het Catsche Veer is veranderd in eene zoodanige dienst van Goes op Wolfaartsdijk.

Van Middelburg op Zierikzee en Bergen op Zoom (Tholen).

Uren van vertrek in NOVEMBER.

Van Middelburg				Van Tholen			
Vrijdag	28	's morg.	11,30	Zaturdag	29	's morg.	10 ure.

Weldadigheid.

Veere den 24 november 1856.

Met het oog op de vele bewijzen van ontvangene weldaden in vorige winters, zoo van hier als uit het naburige Middelburg, nemen de ondergeteekenden langs dezen weg de vrijheid kennis te geven, dat zij zich ook voor het aanstaande wintersaizoen hebben vereenigd, tot eene buitengewone commissie, om even als vroeger de talrijke armen dezer gemeente in hunne bijzondere behoeften te helpen lenigen; zij nemen dan ook bij deze de vrijheid die armen aan de liefdadigheid zoo van de ingezete-

nen in hun midden als van de meergegoeden in Middelburg aan te bevelen.

De heer W. M. Snijder, notaris te Middelburg, zal zich volgaarne belasten met het ontvangen en overmaken der giften.

De commissie voornoemd,
J. A. VAN KAKUM, president.
A. DE STEUR.
J. GEBUWET.
M. J. VAN DEN HEUVEL, secret. en penningmeester.

Advertentien.

Den 9den Mei 1856 overleed te Pasoeroewan (Eiland Java), in den bloeijenden leeftijd van bijna 32 jaren, onze geliefde oudste Dochter CECILIA CORNELIA, geboren te Kadzand, Echtgenoot van Ds. P. L. DE GAAY FORTMAN, Predikant te Pasoeroewan.

C. P. LAMMERS VAN TOORENBERG.
J. M. LAMMERS VAN TOORENBERG, geb. HEEMSKERK.

Op heden ontvingen wij de droevige tijding, dat onze waarde Vader, Schipper ADN. VAN GELDER, op den 20 dezer, in 66jarigen ouderdom, te Brussel is overleden.

Uit naam der Kinderen en Behuwdkinderen,
Middelburg, ARIJ VAN GELDER.
den 21 November 1856.
Eenige kennisgeving.

Middelburg, 23 November 1856. Heden overleed op den Huize DE DOLFIJN, de WelEdelgestrenge Heer Mr. WILHEM NICOLAAS LAMBRECHTSEN VAN RITTHEM, Oud-Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Zeeland, in den ouderdom van ruim 65 jaren.

De ondergeteekende brengt bij deze haren welmeenenden dank toe aan allen, die hunne belangstelling haar hebben betoond bij het overlijden van haren Echtgenoot.

M. V. DE JONGE, Douairière Jonkh.
J. C. SCHORER VAN DE SOUBURGEN.
Middelburg, den 24 November 1856.

Gevoelig voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ondervonden bij het voor ons smartelijk overlijden van onzen jongsten Zoon, betuigen wij, ook namens onze Kinderen, onzen welmeenenden dank.

Middelburg, M. W. HILDERNISSE.
den 24 November 1856. M. HILDERNISSE — DE RUYTER.

De ondergeteekende betuigt zijnen geachten Stadgenooten zijnen welgemeenden dank voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, hem bewezen op zijn 70sten Jaardag.

21 November 1856. ANTH. TAK.

STRANDVONDERIJ,

eerste oproeping.

Regthebbenden op een eiken **Dekbalk** lang 6 el, een **Spriet** lang 8 el, een **Plaat** lang 5 el, een **Rondhout** lang 6 el, 14 **Boeitonnetjes**, eenige **Dekplanken** en **Balken** afkomstig van een hut op een groot Schip, en eenig **Wrakhout**, aangespoeld op het Strand onder de Gemeente Oostkapelle, vervoegen zich bij den Burgemeester aldaar.

Oproeping van Schuldeischers.

Alle bekende en onbekende Schuldeischers in den gefailleerden Boedel van ISAAC DE KUBBER, Winkelier en Broodbakker, aan de Sasput, gemeente Schoondijke, de bevoorregte en de Pand of Hypotheek hebbende daaronder begrepen, welkein de eerste Vergadering niet zijn opgekomen, worden bij dezen verwittigd, dat de dag der nadere bijeenkomst tot Verificatie hunner Schuldvorderingen, door den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in hetzelve Faillissement, is bepaald op Donderdag den achttienden December 1800 zes en vijftig, des namiddags ten 2 ure, in de Raadkamer der Arrondissements-Regtbank te Middelburg, ten Stadhuize aldaar, en voor zoo veel nood uitgenoodigd des verkiezende als dan aldaar hunne Schuldvorderingen te verifiëren.

Middelburg, den 22 November 1856.

De Curator in voornoemd Faillissement,
HUBERTUS REKKER, Procureur.

[illegible] VEREENIGING VOOR ZEELAND.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering der Leden op Vrijdag den 28sten November, des avonds ten 6½ ure op de Consistoriekamer der Luthersche Kerk te Middelburg.

De Secretaris,
J. H. W. BÜCKMANN.

AANBESTEDING.

De ondergeteekende is voornemens op den 29 November eerstkomende, in het Gemeentehuis te **Kruiningen**, bij inschrijving en opbod publiek aan te besteden:

Het BOUWEN van een HUIS en aanhoorigheden in de Gemeente *Kruiningen*, nabij het Gehucht Hansweerd en nabij den Zanddijk.

Nadere informatiën zijn te bekomen in het Gemeentehuis voornoemd.

Yerseke, 13 November 1856. WHITE.

AANBESTEDING.

Het Dijksbestuur van den Polder Leendert-Abraham zal op Vrijdag den 12 December 1856, des middags om 12 ure, in de Herberg bij MARINUS DE VOS, te **Kortgene**, onder nadere goedkeuring, in het openbaar aanbesteden:

Het BEGRINDEN van den nieuwen Weg in dien Polder, ter lengte van 1170 Ned. Ellen.

Bestek en voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing ten Kantore van den Ontvanger des Polders te Colijnsplaat en in voornoemde Herberg; terwijl op Maandag den 8 December 1856, des namiddags om 3 ure, locale aanwijzing van het werk zal gegeven worden.

Colijnsplaat, den 22 November 1856.

J. DE KOOFF, Dijkgraaf.
J. H. BEBAU, Ontvanger-Griffier.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Woensdag den 26 November 1856, des voormiddags 10 ure, op het Dorp **Biggekerke**, ten Huize bewoond door W. SLIMMEN, in het openbaar aan de meestbiedenden verkoopen:

1. EENE HOFSTEDE,

bestaande in Huizing, Schuur, Bakkeet en verderen Timmer, met 29 Bunders, 14 Roeden, 80 Ellen zoo **Bouw-** als **Weiland, Bosch** en **Sprink,** alles staande en gelegen in de Gemeente Biggekerke, bewoond en gebruikt door de Wed. GILLES RIEMENS.

Voorschreve HOFSTEDE en LANDEN zal in verschillende Perceelen, waaronder sommigen na dien gecombineerd, worden geveild, in voege als is aangewezen in daarvan gedrukte Notitiën, ten Kantore van opgemelden Notaris verkrijgbaar.

2. DE NOMBRE VAN 1 Bunder, 64 Roeden, 80 Ellen, BOUW-, WEILAND EN SPRINK,

gelegen als voren, in gebruik bij genoemde Weduwe RIEMENS, en in bovengemelde Notitiën mede breeder omschreven.

De te veilene **VASTE GOEDEREN** zijn acht dagen vóór den Verkoopdag voor een ieder te bezigtigen, en nadere inlichtingen inmiddels te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

VERKOOPING VAN MEUBILAIRE GODEREN,

op Woensdag den 26 November 1856, in het NEDERLANDSCH LOGEMENT in de **Abdij** te Middelburg, door den Notaris D. VERHULST, bestaande in een Mahonyhouten Kabinet, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, waaronder op Doek door verschillende Meesters, Ledekant, Bedden met toebehooren, Tafellinnen, Kassen, eene Piano, eene fraai Eikenhouten Kast met opgetuigd Scheepje, een ijzeren Geldkist, verschillende Vuurhaarden; voorts Koper-, Tin- en IJzerwerk, eene partij **Theologische Boeken,** alsmede eene partij **Kinder Speelgoed.**

Zindelijke Goederen kunnen nog worden bijgebragt. — Alles Dingsdag te voren, van 10 tot 3 ure, voor een ieder te zien. J. DE SCHINKEL, Boedelschikker.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 28 November 1856, des voormiddags ten tien ure, in de Uitspanning **de Zwaan,** staande en gelegen onder de Gemeente **Oost- en Westsouburg,** publiek presenteren te verkoopen:

EENE HOFSTEDE,

met Huizing, Schuur en verderen Timmer, benevens de nombre van **8 Bunders, 24 Roeden, 22 Ellen LAND,** staande en gelegen onder de Gemeenten Oosten Westsouburg en Ritthem, bewoond door D. DE BREE, welke eerst in 9 afzonderlijke Perceelen en daarna in eene massa zal worden geveild.

Een Perceel WEILAND, gelegen onder Vlissingen.

VIJF HUIZEN EN ERVEN, een TUIN, benevens eene SCHUUR EN ERVE, staande en gelegen in de Gemeente Oost- en Westsouburg.

Alles in eigendom toebehoorende aan M. BROUWER, te Oostsouburg, en breeder omschreven in de daarvan gedrukte Notitiën, verkrijgbaar ten Kantore van opgenoemden Notaris, alwaar tevens alle inlichtingen te bekomen zijn.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag den 23 December 1856, 's morgens *stipteliјk* ten 10 ure, op de Buitenplaats **Duinvliet**, bij **Domburg**, van 7 Bunders zwaar **Essen, Elzen** en **Wilgen KAPHOUT,** eenige **Populieren STAMMEN,** waaronder voor Werkhout enz.

UIT DE HAND te Koop, met 1 Mei op het gebruik,

EEN WOONHUIS EN ERVE,

staande op den Grooten Abeele, waarin sedert eenige jaren de **Timmermans-Affaire** uitgeoefend en de **Tol** bediend is. — Adres bij den Schoolonderwijzer te Serooskerke.

UIT DE HAND TE KOOP

EEN KOPEREN SOEPKETEL,

inhoudende 500 Portien. Franco te bevragen ter Secretarie der Gemeente Colijnsplaat.

TE KOOP à ƒ 45 een hecht en sterke **KAR-CHAIS** voor één Paard, op Riemen en Veren, met twee Banken en Glazen Raampjes. Te bevragen bij den Wagenmaker C. DE BLAAY, te **Nisse.**

Hoeden en Petten.

B. HENNING, Korte St. Pieterstraat, heeft ontvangen de nieuwste Modes van extra kwaliteit Zijden en Gibus Heeren **Hoeden, Regen-Flambarts** en **Jagthoeden,** Kinder Zwartzijden **Winterhoedjes** met Veders; is mede ruim voorzien in vele soorten Lakensche Mans en Jongens **Winterpetten.**

F. KRACKOW, Schoen- en Laarzenmaker, Korte Lombardstraat, C no. 54, vervaardigt naar de nieuwste modellen alle soorten van **Laarzen** en **Schoenen;** fabriceert met Pinnen bewerkte Laarzen, die door net fatsoen en duurzaamheid de gewone Laarzen verre overtreffen. Alles tot zeer civiele prijzen. Bij denzelven is een **Jongen** benoodigd.

ONTVANGEN

puike **Malaga Citroenen** à ƒ [illegible] en ƒ 2,50 de 100 stuks, en gerookte **Winter-Zalm** voor een civielen prijs bij P. DE BAERE, vroeger de Wed. SCHUTZ, Groote Markt, L no. 15.

Tegen Mei een Bekwame **Hoefsmidsknecht** benoodigd bij J. DE KAM te **Oostkapelle.**

TURFMANDEN, [illegible] **Ornamenten,** mooie [illegible] bekende handige [illegible] nen zonder [illegible] **Waters**[illegible] en goedkoop [illegible] het laatste [illegible] vilt en Plusch-Pant[illegible] Beenstukken enz.; **Zijden P**[illegible] deugdzame kwaliteit en elegant afgewerkt, in alle grootten, voor Heeren en Dames.

Al deze artikelen zijn gunstig bekend, en wij gelooven de tevredenheid onzer Begunstigers te zullen winnen door de zorg, waarmede wij ons beijverd hebben alles degelijk, mooi en goedkoop te kunnen leveren.

Depôt Verkoophuis.

DE MUZIJKALE CORRESPONDENTIE te 's Hage heeft uitgegeven:

REVIUS, Muzijkale Catechismus. Allereerste grondbeginselen der Muzijk, in vragen en antwoorden en door voorbeelden opgehelderd. Prijs 75 cent. Te bekomen bij A. C. HOUPT.

De Vervaardiger, wiens Muzijkaal talent in de Residentie zoo gunstig bekend is, deed ons iets goeds verwachten; die inzage heeft ons niet te leur gesteld, en op deze en dergelijke wijze staat dit werkje in verschillende Dagbladen zeer gunstig aangekondigd.

DOOR A. J. BRONSWIJK

te **Schoondijke,** is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

NAGELATEN GEDICHTEN

VAN

JACOBUS FARO,

in leven Landbouwer, Lid der Commissie van Landbouw in Zeeland, enz.

bijeenverzameld door

G. P. ROOS.

Een Boekdeel in 12mo formaat, 360 pagina's groot, en voorzien van een keurig Titelvignet.

Prijs, ingenaaid . . . . . . ƒ 2,20.
" gebonden in Prachtband . . . ƒ 2,75.

De Uitgever meent gerust deze Nagelaten Gedichten van den Poet der 19de eeuw, die vereerd zijn met de Inteekening van Z. M. den Koning en vele aanzienlijken en geleerden in Nederland, het Publiek te mogen aanbieden, terwijl dezelve als Cadeau bij St. Nicolaas en Nieuwjaar zeer geschikt zijn.

Ten gevolge der wijzigingen in de vroeger aangekondigde **Winterdienst der Spoortreinen,** zijn vervallen de aanwijzingen (1) en (8) op de uitgegeven **Afvaartlijst** der Stoombootdienst tusschen Middelburg en Rotterdam.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.